

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

6. marts 2006

JR/JEV

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om indførelse af bestemmelser om markedsføring af pyrotekniske artikler KOM(2005) 457 endelig.

Resumé

Kommissionen har fremlagt et direktivforslag, der skal gennemføre et indre marked for pyrotekniske artikler, herunder især fyrværkeri. Formålet med forslaget er at skabe en omfattende, sammenhængende retlig ramme på fællesskabsplan samt at indføre minimums sikkerhedskrav. Direktivforslaget lægger op til en harmonisering af kategorisering, brugen af standarder samt godkendelsessystemet for pyrotekniske artikler. Hensigten med harmoniseringen er at forbedre produktsikkerheden i kombination med et indre marked for fabrikanter og importører.

Derudover udvider harmoniseringen anvendelsen af CE-mærkningen til pyrotekniske artikler, hvilket betyder, at kun CE-mærkede pyrotekniske artikler kan markedsføres i EU. Under hensyn til den offentlige sikkerhed kan staterne sætte højere krav til både begrænsning i markedsføring af bestemte kategorier af fyrværkeri samt opretholdelse af en højere mindstealder i forbindelse med salg af fyrværkeri.

Forslaget vurderes at medføre mindre ændringer i bekendtgørelse nr. 1061 af 10/11/2005 om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 11. oktober 2005 fremlagt et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om markedsføring af pyrotekniske artikler, KOM(2005) 457 endelig. Retsgrundlaget for direktivforslaget er traktatens artikel 95 om gennemførelsen af det indre marked. Rådet skal træffe beslutning om forslaget ved kvalificeret flertal i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. traktatens artikel 251.

Forslagets formål er at skabe en omfattende, sammenhængende retlig ramme på fællesskabsplan, samt at indføre minimums sikkerhedskrav for at:

- sikre fri bevægelighed for pyrotekniske varer inden for EU
- forbedre den generelle beskyttelse af forbrugere og professionelle brugere
- bidrage til en reduktion af antallet af ulykker med fyrværkeri
- harmonisere de gældende sikkerhedskrav i medlemsstaterne.

Anvendelsesområde

Forslaget finder anvendelse på pyrotekniske artikler. Ved pyrotekniske artikler forstås artikler, der indeholder stoffer eller en blanding af stoffer beregnet til at udvikle varme, lys, lyd, gas eller røg eller en kombination heraf ved hjælp af kemiske reaktioner, der holder sig selv i gang. Det drejer sig f.eks. om fyrværkeri og udløsermekanismer til airbags.

Pyrotekniske artikler, der er beregnet til de væbnede styrkers eller politiets brug og til anvendelse i fly, eller som relaterer sig til EU-regler om sikkerhedskrav til legetøj, er undtaget fra forslagens anvendelsesområde. Derudover finder forslaget ikke anvendelse på eksplosivstoffer til civil brug, udstyr på skibe eller i relation til ammunition.

Direktivforslaget giver fortsat medlemsstaterne muligheden for at begrænse markedsføring af bestemte kategorier af fyrværkeri eller muligheden for at opretholde en højere mindstealder i forbindelse med salg af fyrværkeri til forbrugere. Begge dele sker under hensynet til den offentlige sikkerhed.

Kategorisering og markedsføring

Pyrotekniske artikler skal kategoriseres efter anvendelse, formål og risiko. Kategorisering sker i fire kategorier for fyrværkeri og to for andre pyrotekniske artikler. Der er tale om følgende kategorier:

1. Fyrværkeri forbundet med lav risiko, som er beregnet til anvendelse i fysisk begrænsede områder, herunder fyrværkeri til indendørs brug i boliger.
2. Fyrværkeri forbundet med lav risiko, som er beregnet til udendørs anvendelse i fysisk begrænsede områder.
3. Fyrværkeri forbundet med mellemhøj risiko, som er beregnet til udendørs anvendelse i større, fysisk åbne områder.
4. Fyrværkeri forbundet med høj risiko, som er beregnet til kun at blive anvendt af personer med ekspertviden, almindeligvis kendt som "fyrværkeri til professionel anvendelse".

Kategorier for andre pyrotekniske artikler:

1. Andre pyrotekniske artikler end fyrværkeri, som er forbundet med lav risiko.
2. Andre pyrotekniske artikler end fyrværkeri, som er beregnet til kun at blive håndteret eller anvendt af personer med ekspertviden.

Fabrikanten pålægges at sikre, at pyrotekniske artikler, der er omfattet af dette direktiv, opfylder de for dem gældende væsentlige sikkerhedskrav i bilag I. Bilaget indeholder krav om, at en række oplysninger og egenskaber skal tages i betragtning eller afprøves, når det er relevant. Der kan generelt være tale om konstruktioner og særlige karakteristika samt produktets følsomhed over for normal transport, vand eller temperaturen, hvis det påvirker sikkerheden. Derudover er der en række mere specifikke

krav for grupperne fyrværkeri, andre pyrotekniske artikler og antændelsesordninger.

Fabrikanten skal som minimum være repræsenteret i EU med en bemyndiget repræsentant. Fabrikanterne af pyrotekniske artikler skal indlevere varen til et bemyndiget organ med henblik på overensstemmelsesvurdering og anbringe CE-mærkning og etikette på den pyrotekniske artikel i overensstemmelse med direktivet.

Medlemsstaterne skal sikre, at pyrotekniske artikler kun markedsføres, hvis de overholder kravene i dette direktiv, er CE-mærkede og tilfredsstillende de krav, der stilles i forbindelse med overensstemmelsesvurderingen.

Medlemsstaterne må ikke begrænse markedsføringen, medmindre medlemsstaterne træffer foranstaltninger, der er berettiget af hensyn til den offentlige sikkerhed, med henblik på at begrænse anvendelsen og/eller markedsføringen af kategori 2- og kategori 3-fyrværkeri.

Aldersgrænser

Forslaget indeholder forskellige aldersgrænser for tilladelse til køb af forskellige kategorier af fyrværkeri. Ifølge forslaget må pyrotekniske artikler ikke sælges eller stilles til rådighed for personer under følgende aldersgrænser.

Kategori	Minimumsalder for køb og anvendelse
Fyrværkeri kategori 1	12 år
Fyrværkeri kategori 2	16 år
Andre pyrotekniske kat. 1 og fyrværkeri kat. 3	18 år
Andre pyrotekniske kat. 2 og fyrværkeri kat. 4	Professionelle

Medlemsstaterne har ret til at fastsætte strammere restriktioner, hvis de finder det nødvendigt.

Standarder og overensstemmelsesvurdering

Direktivet baseres på standarderne for området, hvilke de europæiske standardiseringsorganisationer løbende udvikler og vedligeholder. Når produktet overholder disse standarder anses det for sikkert.

Kommissionen offentliggør referencerne til sådanne harmoniserede standarder i Den Europæiske Unions Tidende og medlemsstaterne offentliggør referencerne til de nationale standarder, der vedtages til gennemførelse af de harmoniserede standarder, i Den Europæiske Unions Tidende.

Ved attestering af pyrotekniske artiklers overensstemmelse skal fabrikanten følge en af følgende procedurer for overensstemmelsesvurdering:

- (a) EF-typeafprøvning (modul B i den globale metode, hvor et bemyndiget organ efterviser, at et parti af fyrværkeriet er i overensstem-

melse med de væsentlige krav i direktivet og udsteder en EF-typeafprøvningsattest) i kombination med en procedure, hvorved fabrikanten garanterer og erklærer, at de pågældende pyrotekniske artikler er i overensstemmelse med typen som beskrevet i EF-typeafprøvningsattesten. Det er fabrikantens eget valg, hvilken af følgende procedurer der benyttes:

- typeoverensstemmelse (modul C, eftervisning ved stikprøveudtagning)
 - kvalitetssikring af produktionen (modul D, brug af et godkendt kvalitetssikringssystem for produktion og slutkontrol som fx ISO 9000 til at styre produktionen)
 - kvalitetssikring af produktet (modul E, anvendelse af et godkendt kvalitetssystem for slutkontrol og prøvning af de pyrotekniske artikler)
 - produktverifikation (modul F, der er verifikation ved kontrol og prøvning af hver enkelt pyroteknisk artikel).
- (b) Enhedsverifikation (modul G, hvor det bemyndigede organ undersøger den pyrotekniske artikel og gennemfører prøvninger, iht. standarder, eller tilsvarende prøvninger for at sikre, at den er i overensstemmelse med de relevante krav i direktivet).

Medlemsstaterne skal udpege bemyndigede organer, der foretager overensstemmelsesvurderingen.

Mærkning

CE-overensstemmelsesmærkningen skal anbringes synligt, letlæseligt og således, at den ikke kan slettes, på de pyrotekniske artikler, på en mærkeplade eller – hvis det ikke er muligt – på emballagen. Derudover skal pyrotekniske artikler mærkes korrekt på det officielle sprog i det land, hvor den sælges til forbrugerne.

Mærkningen af pyrotekniske artikler skal som minimum indeholde oplysninger om navnet på fabrikanten eller dennes bemyndigede repræsentant, artiklens navn og type, minimumsaldersgrænse, kategori og brugsanvisning samt sikkerhedsafstand, hvor dette er relevant. Mærkningen skal også indeholde oplysning om fareklasse i henhold til FN/ADR-klassifikationssystemet.

Beskyttelsesklausul

Hvis en medlemsstat har en velunderbygget antagelse om, at en pyroteknisk artikel ikke opfylder kravene i direktivet afholder Kommissionen hurtigst muligt samråd med de berørte parter. Efter samrådet fastslår Kommissionen, om de foranstaltninger, medlemsstaten har truffet, er velunderbyggede eller ikke og meddeler sin afgørelse til alle relevante interessenter.

Hvis en pyroteknisk artikel ikke er i overensstemmelse med sikkerhedskravene og er forsynet med CE-mærkningen, træffer den kompetente medlemsstat de fornødne foranstaltninger over for den, der har anbragt mærkningen, og underretter Kommissionen herom.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning forelægger endnu ikke.

3. Nærhedsprincippet

Lovgivning om markedsføring og anvendelse af pyrotekniske artikler er i øjeblikket et nationalt anliggende i EU, og følgerne af forskelle i lovgivningen skaber hindringer for handelen inden for EU.

Det er derfor Kommissionens hensigt at skabe et reelt indre marked for bestemte kategorier af pyrotekniske artikler og indføre væsentlige sikkerhedskrav. Dette er kun muligt gennem et direktiv eller en forordning.

Regeringen finder, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet det er muligt for medlemsstaterne at tage højde for den brug af pyrotekniske artikler, som er gængs i landet. For Danmarks vedkommende betyder det, at erfaringerne fra katastrofen i Seest fortsat kan implementeres.

4. Gældende dansk ret

Fyrværkeri reguleres i fyrværkeriloven, der indeholder bestemmelser om fremstilling, indførsel, anvendelse, erhvervelse og overdragelse af fyrværkeri med hjemmel til at fastsætte nærmere bestemmelser herom.

Bekendtgørelse nr. 1061 af 10/11/2005 om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler refererer til ovennævnte lov og indeholder de mere specifikke bestemmelser om, hvilke krav fyrværkeri skal overholde. Dansk lov indeholder ikke detailkrav til andre anordninger end fyrværkeri.

5. Høring

Direktivforslaget er sendt i høring i specialudvalget for Konkurrenceevne og vækst, samt andre relevante organisationer med frist til den 15. marts 2006. Der vil blive fremsendt et supplerende notat om resultatet af høringen.

6. Andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark er generelt positiv over for en fællesskabsretlig regulering af markedsføring af pyrotekniske artikler, idet ensartede og strengere regler til den tekniske fremstilling af fyrværkeri kan medvirke til et mere ensartet udbud af sikkert fyrværkeri.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Direktivforslagets krav om CE-mærkning vil medføre en ændring i bekendtgørelse nr. 1061 af 10/11/2005 om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler, idet bekendtgørelsen ikke i dag indeholder bestemmelser herom.

Forslagets regler om aldersgrænser, tekniske krav til fyrværkeriets virkemåde/sikkerhed, mærkning og overensstemmelse med europæiske standarder skønnes ikke at få lovgivningsmæssige konsekvenser, da reglerne allerede findes i dansk ret.

Forslaget skønnes ikke at ville have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Direktivforslaget har til hensigt at harmonisere de væsentligste sikkerhedskrav for pyrotekniske artikler samt sikre, at pyrotekniske artikler, der ikke lever op hertil, ikke markedsføres i EU. Det skønnes, at forslaget kan medvirke til en øget forbrugerbeskyttelse, idet antallet af ulykker forårsaget af funktionsfejl ved fyrværkeri vil blive minimeret.

En harmonisering vil desuden være til gavn for virksomhederne og sikre bedre konkurrencevilkår for europæiske virksomheder. Forslaget skønnes ikke at medføre nogen nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Grundnotatet er samtidig oversendt til Folketingets Erhvervsudvalg.